

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Monikanava- rahoitusta yksinkertaistetaan

17.4.2018 ylijohtaja Outi Antila

Mitä tarkoittaa monikanavarahoitus?

Rahoitus kerätään useasta lähteestä ja kohdennetaan palveluihin monen eri rahoittajan kautta. Sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksen lähteitä ovat verot, pakolliset ja vapaaehtoiset vakuutusmaksut, työnantajamaksut sekä palveluiden käytöstä perittävät asiakasmaksut ja asiakkaiden maksamat omavastuut. Tärkeimpiä rahoittajia ovat kunnat, valtio, kotitaloudet, työnantajat ja yksityiset vakuutusyhtiöt.

Monikanavarahoitusta yksinkertaistetaan osana sote-uudistusta

- Rahoitusjärjestelmän pitää kannustaa sosiaali- ja terveydenhuollon toimijoita
 - parantamaan kustannusvaikuttavuutta, ja
 - tarjoamaan julkisella rahalla palveluja, jotka johtavat koko väestön hyvinvoinnin kannalta parhaaseen tulokseen.
- Nyt tehtyjen hallitusten linjausten tavoitteena on selventää, kuinka maakunnille siirretään portaittain pääasiallinen vastuu sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisestä ja rahoituksesta.

Järjestämisvastuu maakunnille portaittain

- Sairaankuljetusten ja ensihoidon matkat siirtyvät maakuntien järjestettäväiksi heti maakuntien aloittaessa v. 2020.
- Asiakkaiden sosiaalihuollon matkat siirtyvät kunnilta maakunnille niiden aloittaessa 2020. Kelan nyt korvaamien terveydenhuollon matkojen järjestäminen ja rahoitus siirtyy maakuntien vastuulle v. 2022.
- Yksityisen sairaanhoidon Kela-korvaukset päättyvät v. 2022. Maakunnan asukas voi valita julkisen tai yksityisen sote-keskuksen v. 2021 ja hammashoitolan 2022 (pilottialueilla jo aiemmin).
- Kuntoutuspsykoterapian ja osaltaan myös Kelan järjestämän vaativan lääkinnällisen kuntoutuksen järjestämisvastuu siirtyvät maakunnille harkiten ja vaiheistettuna. Kokeilut voidaan aloittaa jo vuoden 2020 aikana. Varsinainen siirto v. 2022 tai kokeilulain kokemusten valossa myöhemmin.
- Lääkehuollon linjaukset valmistellaan selvitysten valmistuttua (mm. rationaalinen lääkehoito ja lääkekorvausjärjestelmän kehittäminen)

Sosiaali- ja terveydenhuollon matkat

Sairaankuljetukset

korvataan sairausvakuutuslain mukaisesti, 100 Me (sh-maksut ja valtio) + asiakkaiden omavastuut

Sairaankuljetukset (ensihoito- ja siirtokuljetukset) maakuntien järjestäviksi ja kustantaviksi
45 Me siirtyy maakunnille, valtiolta lisärahoitusta 55 Me maakunnille + otettava huomioon asiakasmaksuissa

SV-matkat

240 Me (sh-maksut ja valtio) + asiakkaiden omavastuut

Liikennepalvelulaki voimaan
Kelan kilpailutukset (v. 2021 loppuun + optiovuodet)
Matkalain valmistelu (työryhmä) ja HE

Virtuaalikokeiluja
Toimeenpanon valmistelu maakunnissa/viidellä yhteistyö-alueella

Matkalaki: maakunnat järjestävät ja kustantavat terveydenhuollon matkat
Kela toimii operaattorina maksatuksissa
161 Me siirtyy maakunnille

+ valtiolta lisärahoitusta 79 Me
+ otettava huomioon asiakasmaksuissa

Matkat SV-korvattuihin yksityisiin palveluihin korvataan SVL:n mukaisesti siihen asti kunnes sv-korvaukset päättyvät

↑
Vielä käyttämättömän matkojen yhdistelymahdollisuuden hyödyntäminen
↓
Liikkuvat palvelut, etäpalvelut

Sosiaalihuoltolain ja vammaispalvelulain matkat

Kuntien järjestämänä ja kustantamana
SHL X Me,
VPL 152 Me
v. 2015

Maakuntien järjestämänä ja kustantamana X Me

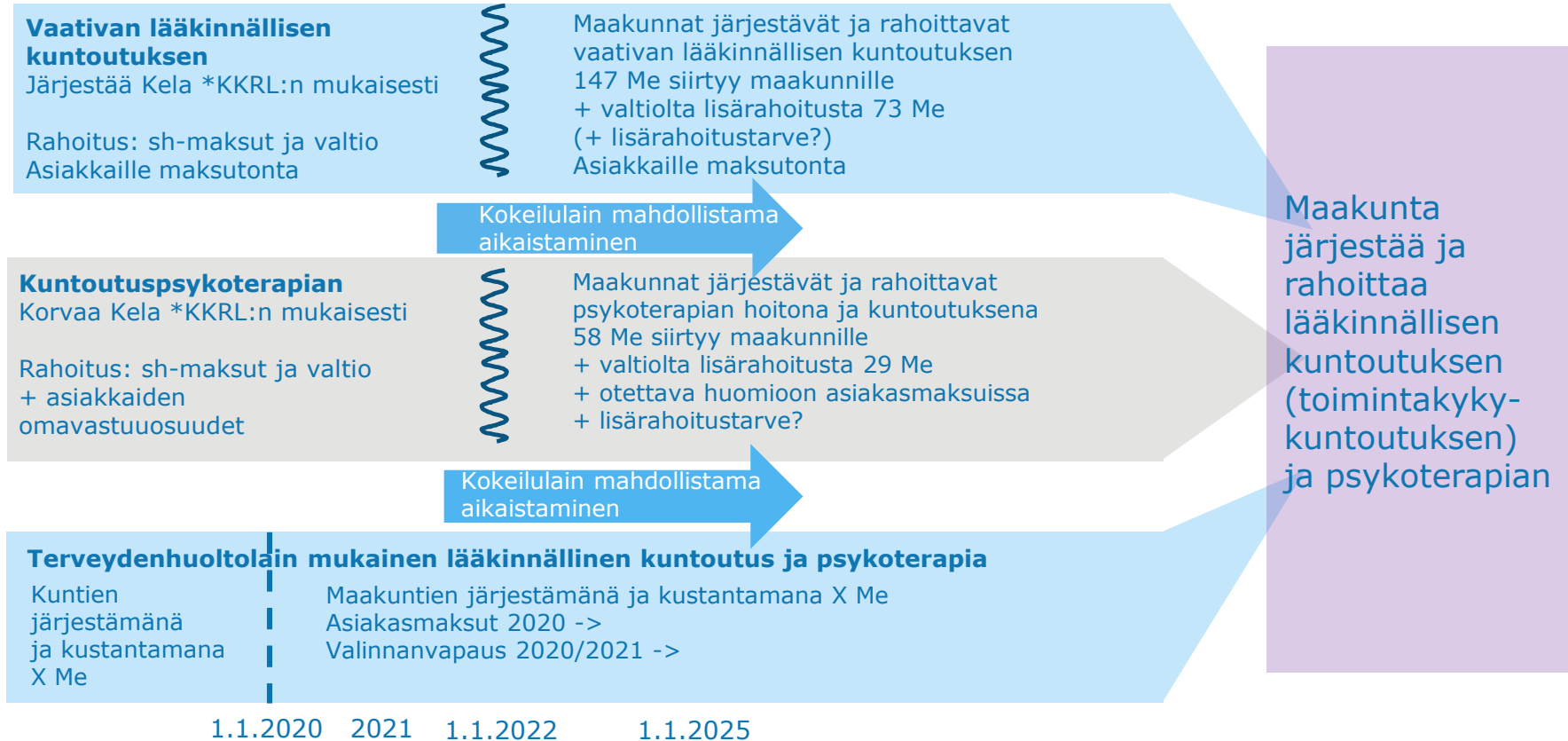
1.1.2020

1.1.2022

Maakunta järjestää ja rahoittaa kaikki matkat ja kuljetukset ja päättää tuotantotavasta

Kela toimii operaattorina maksatuksissa

Lääkinnällinen kuntoutus ja psykoterapia

Sosiaali- ja terveydenhuollon lääkehuolto

Valtakunnallinen avoterveydenhuollon lääkkeiden korvausjärjestelmä ja toimeenpano

Lääkekorvaukset vuonna 2017:

- Maksettuja korvauksia 1 359 milj. euroa
- Korvausten saajia 3 miljoonaa
- Korvattuja reseptejä 41,8 miljoonaa

- Lakiin perustuvat lääkekorvaukset avoterveydenhuollossa
- Avoterveydenhuollon lääkehoidolla ei ole varsinaista järjestäjää
- Hila ja Kela toimeenpaneavat lääkekorvausjärjestelmää
- Kansallisesti turvataan maksuvalmius

Lääkekorvaukset vuonna 2022 ennuste:

- Lääkekorvauksia maksetaan noin 1 586 milj. euroa
 - Valtion rahoitusosuus noin 1 063 milj. euroa
 - Vakuutettujen rahoitusosuus noin 523 milj. euroa

Sairaaloiden lääkehoidon järjestäminen ja rahoitus alueellisesti

- Järjestäminen ja rahoitus sairaanhoitopiireillä/kunnilla
- Toteutettava lääkehoito sisältyy asiakasmaksuun
- Sairaalaralääkkeiden tukkumyynti noin 600 milj. euroa (2016)
- Kansalliset suositukset ja peruslääkevalikoimat ohjaavat
- Fimea ja Palko tukevat alueellista päätöksentekoa
- Sairaanhoitopiirien lääkeneuvottelukunnat seuraavat
- Suurin kustannusten kasvupaine väestön ikääntymisen vuoksi sekä syöväen ja harvinaisten sairauksien lääkehoidossa

Lääkehoidon haasteet edellyttävät vahvempaa ohjausta ja koordinaatiota

- Monikanavaisen rahoituksen takia puuttuvat lääkehoidon oikeansuuntaiset kannustimet.
- Toimijat voivat pyrkiä maksimoimaan oman toimintansa säästöt ottamatta huomioon kokonaiskustannuksia ja kokonaisuhyötyjä.
- Selvitettävä ja linjattava:**
 - Kansallisen yhdenvertaisuuden varmistaminen
 - Lääkehoidon valtakunnallinen ohjaus
 - Miten maakunta voisi
 - vastata lääkehoidon tarpeenmukaisesta saatavuudesta sekä yhteensovittamisesta muun hoidon ja palvelujen kanssa
 - vastata osaltaan lääkehoidon rahoituksesta.
 - Sairauksien hoidon järjestämisvastuu on maakunnilla, joilla oltava tietopohja ja muut työvälineet myös lääkehoidon ohjaamiseen.
 - Lisäksi selvitettävä mm. miten ratkaistaan erityisen kalliiden ja harvinaissairauksien lääkkeiden erillisrahoitus tai maakuntien välinen tasausjärjestelmä.

Selvitetään lääkehoidon järjestämis- ja rahoitusvastuun siirto osittain tai kokonaan maakunnille

Laaditaan yleiset linjaukset ja laitetaan lausuntokierrokselle

Monikanavarahoitus ja sairaanhoitoetuuksien eurot

(vuoden 2022 tasossa)

	Korvausmeno yhteensä (milj. e)	Vakuutettujen rahoitusosuus poistuu	Siirto maakuntien rahoitukseen	Potilaiden omavastuu	Sairaanhoito-maksun muutos (%-yks)
Sairaankuljetus/ ensihoito (v. 2020 taso)	100	55	45	13	-0,05 %
Yksityisten terveydenhuollon korvaukset	177	58	119	948	-0,06 %
Kuntoutuspsykoterapia	87	29	58	28	-0,03 %
Matkakorvaukset	240	79	161	40	-0,08 %
Lääkinnällinen kuntoutus	220	73	147	0	-0,07 %
	Korvausmeno yhteensä (milj. e)	Vakuutettujen rahoitusosuus säilyy	Siirto maakuntien rahoitukseen	Potilaiden omavastuu	
Lääkekorvaukset	1 586	523	1 063	746	